

NHG-Tabel 48 Bepalingenclusters Documentatie

Versie 16, februari 2021, © Nederlands Huisartsen Genootschap

Achtergrond

Een stap in de richting van gebruiksvriendelijke, gestandaardiseerde vastlegging van gegevens rondom chronische aandoeningen is het werken met vaste invullijstjes. Met deze invullijstjes kan een huisarts of praktijkondersteuner bepalingen invullen voor een bepaald, specifiek doel. Voorbeeld is een invullijstje voor onderzoek bij de jaarcontrole van de diabetes patiënt, die geen insuline gebruikt. Verschillende HIS-leveranciers hebben daarvoor eenvoudige invullijstjes ontwikkeld. Het vaststellen van een landelijke richtlijn voor de inhoud van deze lijstjes past bij de werkzaamheden van het NHG. De structuur van Prodigmo, namelijk een lijst afhankelijk van eerder ingevulde antwoorden of patiëntkenmerken in een boomstructuur met vrije navigatiemogelijkheden, is voor HIS'en complex om geheel in te bouwen. Er is vraag naar 'platte' lijstjes met bepalingen.

Tabel Bepalingenclusters

Het NHG heeft voor het vaststellen van de lijstjes de NHG-Tabel Bepalingenclusters (tabel 48) ontwikkeld. Per onderwerp (bijvoorbeeld het onderzoek jaarcontrole diabetes van insulinegebruiker) bevat deze tabel een lijstje van bepalingen uit de NHG-Tabel Diagnostische Bepalingen (tabel 45), die bij dit onderwerp horen. Zo vormen ze tezamen de basis voor een "formulier" met relevante bepalingen bij het betreffende onderwerp. De bepalingenclusters worden in tabelvorm uitgeleverd aan de software-leveranciers, die een licentie hebben voor de NHG-Tabel Diagnostische Bepalingen van het NHG.

Een bepalingencluster bevat een set van laboratorium- en/of diagnostische bepalingen. Een bepalingencluster bestaat uit een naam, een aantal bepalingen en kenmerken voor versiebeheer. Ieder cluster is gekoppeld aan één of meerdere ICPC-codes. Zo kan vanuit een HIS gezocht worden op relevante clusters, uitgaande van de gekozen ICPC-code. In de naam van het cluster is de indicatie opgenomen (bijvoorbeeld Diabetes). Van iedere bepaling staat de omschrijving en indien aanwezig een keuzelijstje met antwoorden of een toelichting over de mogelijke antwoorden. Voor bepalingen met een numerieke waarde staat de eenheid vermeld.

Op basis van de tabel met bepalingenclusters kunnen de HIS-leveranciers vaste invulformulieren ontwikkelen. De lijstjes zijn vast, d.w.z. dat ze niet afhankelijk zijn van eerder ingevulde antwoorden of andere gegevens. Daarom kunnen bepalingen voor de specifieke patiënt niet relevant zijn. Het is dan ook niet de bedoeling dat alles van het lijstje ingevuld moet worden.

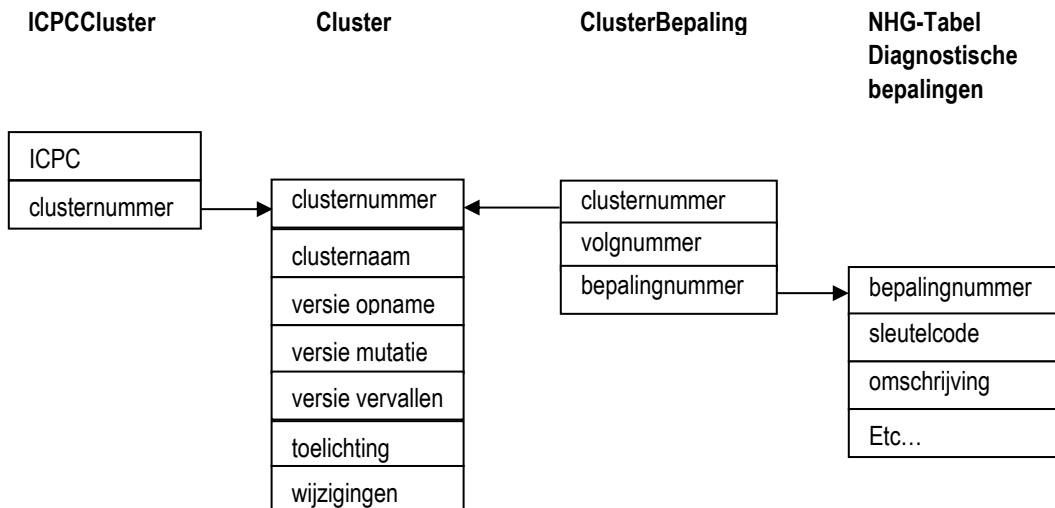
Inhoud bepalingencluster

In eerste instantie zijn lijstjes ontwikkeld voor chronische aandoeningen, waarbij de lijstjes afgeleid zijn van uit de protocollen van *Prodigmo*. Ook voor enkele vaste anamnestiche vragenlijsten, zoals de FiveShot vragenlijst over alcoholgebruik en de RIQ en CCQ-vragenlijsten naar klachten rondom astma en COPD zijn nu clusters opgenomen in de tabel. Verder zijn er clusters voor de bepalingen, die nodig zijn om de indicatoren te berekenen zoals deze door LHV en NHG zijn vastgesteld voor de huisartsenzorg.

De inhoud van de clusters is afgeleid van andere NHG-producten (Prodigmo-protocollen, indicatorensets) en afgestemd met de verantwoordelijken voor deze producten. Voor vragen over de inhoud of structuur van de NHG-Tabel Bepalingenclusters kunt u terecht bij Erica Bastiaanssen (e.bastiaanssen@nhg.org).

Bestanden bepalingenclusters

Een bepalingencluster bestaat uit een naam, een aantal bepalingen en kenmerken voor versiebeheer. De naam is opgebouwd uit de indicatie (eventueel meerdere zoals astma/COPD), het deel van het zorgproces en eventueel een onderdeel daaruit. Bij een indicatie kunnen meerdere ICPC's gekoppeld zijn en een cluster kan bij meerdere indicaties horen. Daarom is ieder cluster is gekoppeld aan één of meerdere ICPC-code. De clusters bevatten bepalingen zoals deze zijn gedefinieerd in de NHG-Tabel Diagnostische Bepalingen (tabel 45). De clusters worden uitgeleverd als tab-gescheiden tekst-files in de volgende bestandsstructuur:

ICPCCluster

In het bestand ICPCCluster ligt de indicatie van een cluster vast. In het veld ICPC staat de code van de ICPC. Er zijn zowel hoofdcodes als subcodes opgenomen. De omschrijving van de code zal gehaald moeten worden uit de ICPC tabel zelf (NHG-Tabel ICPC, tabel 24). Het clusternummer verwijst naar het bestand cluster.

Cluster

De velden in het bestand cluster zijn:

- Clusternummer: de unieke numerieke code van het cluster
- Clusternaam: korte omschrijving van het cluster (maximaal 80 posities lang)
- Versie opname: nummer van de versie van de tabel waarin dit cluster is opgenomen
- Versie mutatie: nummer van de versie van de tabel waarin dit cluster voor het laatst is aangepast (voorbeelden van mutatie zijn: wijziging naam, een bepaling er bij, een bepaling eruit, etc.)
- Versie vervallen: nummer van de versie van de tabel waaraf wanneer dit cluster is vervallen; wanneer een cluster is vervallen, is dit cluster 'leeggemaakt': het bevat geen gekoppelde bepalingen meer.
- Toelichting: tekstuele toelichting op een cluster met bijvoorbeeld informatie over wat de bedoeling is van het cluster, in welk verband het cluster gebruikt kan worden, de bron waarop het cluster is gebaseerd.
- Wijzigingen: tekstuele uitleg over de wijzigingen in de afgelopen versies in het cluster.

ClusterBepaling

Het bestand ClusterBepaling is de koppeling tussen het bestand Cluster en de HIS Tabel Diagnostische Bepalingen. Hierin is de samenstelling van de clusters vastgelegd. Het veld clusternummer verwijst naar het bestand cluster en het bepalingnummer naar de HIS Tabel Diagnostische Bepalingen. Het volnummer geeft de plaats aan van de

bepaling in het cluster. Bij het tonen van het cluster als invoerlijstje moeten de bepalingen dus gesorteerd worden op volgnummer.

NHG-Tabel Diagnostische bepalingen

De NHG-Tabel Diagnostische bepalingen (tabel 45) is een aparte tabel die sinds juni 2004 in deze vorm door het NHG wordt uitgeleverd als NHG-tabel. Het is een uitbreiding op de labcodetabel. De beschrijving van de velden is te vinden in de toelichting op de NHG-Tabel Diagnostische Bepalingen. Bij de ontwikkeling van invullijstjes op basis van de clusters dient men rekening te houden met het type van de bepaling (numeriek, enkelvoudige keuze, meervoudige keuze, aanvinkvakje, etc), het aantal decimalen en de aangeleverde antwoordlijstjes. Ook zou men in de invulformulieren een rekenfunctie kunnen inbouwen op basis van de functies waarmee sommige bepalingen kunnen worden uitgerekend.

Voorgaande versies

Versies Versie 1, juni 2006

De eerste versie bevat clusters voor lijstjes rondom de zorg voor patiënten met chronische aandoeningen (astma, COPD en Diabetes Mellitus type 2) en rondom stoppen met roken. Deze zijn afgeleid van de Prodigmo-protocollen.

Versie 2, november 2008

Ten opzichte van de eerste versie zijn er bepalingenclusters aangepast en zijn er clusters bijgekomen voor de nieuwe indicatie CVRM en standaardvragenlijst voor alcoholgebruik en dementie. Ook zijn er clusters bijgekomen, waarin de bepalingen bij elkaar zijn gezet, die nodig zijn voor de indicatoren, zoals vastgesteld in het project Uniforme Rapportage.

Wijziging bestandsstructuur

De lengte van de naam van een cluster is uitgebreid van 40 naar 80 posities. De namen van de clusters zijn verduidelijkt en volgen nu een vast patroon. De naam is opgebouwd uit de indicatie (bv. diabetes), het onderdeel uit het zorgproces (bv. jaarcontrole) en eventueel hier nog delen uit (bv. anamnese). In de gekoppelde ICPC's zijn niet alleen meer hoofdcodes opgenomen: voor sommige indicaties is alleen een specifieke subcode relevant en dan is deze opgenomen in de tabel met gekoppelde ICPC's.

Versie 3, juli 2010

Er zijn enkele kleine wijzigingen in de bestaande bepalingenclusters en er zijn clusters bijgekomen voor de nieuwe indicatie ouderenzorg.

Wijziging uitdraai

In de uitdraai zijn nu extra velden opgenomen: het nummer en de sleutelcode van de bepaling en het unieke nummer van de antwoordkeuze.

Versie 4, april 2011

Voor het rapporteren van de HbA1c in de nieuwe eenheid (mmol/mol) is een nieuwe bepaling gekomen. Deze is opgenomen in de clusters voor diabetes en CVRM, die daarmee zijn aangepast. Voor stoppen met roken is een NHG-Standaard uitgekomen. De clusters voor dit onderwerp zijn daarop aangepast. Er is een nieuw cluster bijgekomen voor de twee basisvragen van de anamnese bij depressie.

Wijziging bestandsstructuur

Er zijn extra velden bijgekomen: bij ieder cluster is nu ook een toelichting op het cluster opgenomen en een toelichting op de wijzigingen in de verschillende versies. Het plus-teken in de naam is vervangen door het woordje "en".

Versie 5, september 2011

De glucosebepalingen zijn uitgesplitst naar bepalingen in veneus bloed door het laboratorium, bepalingen in arterieel/capillair bloed door het laboratorium en bepalingen met een draagbare meter (in de praktijk of thuis door

de patiënt). Hierop zijn de clusters voor diabetes en CVRM aangepast. Er zijn nieuwe clusters bijgekomen voor de indicatie hartfalen.

Versie 6, april 2012

De bepaling voor lichaamsbeweging is vervangen door nieuwe bepalingen: lichaamsbeweging volgens norm gezond bewegen en lichaamsbeweging volgens fitnorm. De clusters rondom CVRM zijn aangepast aan de hand van de nieuwe NHG-Standaard Cardiovasculair risicomanagement (M84, januari 2012): bepalingen voor de nierfunctie zijn opgenomen in het risicoprofiel en de bepalingen voor de nieuwe risicoschatting.

Versie 7, februari 2013

In de clusters met het risicoprofiel voor hart- en vaatziekte is de bepaling buikomvang (middelomtrek) vervallen. De bepalingen voor de insuline-preparaten en het gebruik daarvan in het cluster voor het insulineschema zijn vervangen door nieuwe bepalingen. De namen van de clusters rondom indicatoren CVRM zijn aangepast. De clusters voor indicatoren CVRM, COPD en Diabetes Mellitus zijn aangepast aan de nieuwe versies (oktober 2012) van de indicatorensets.

Versie 8, augustus 2013

Er zijn nieuwe clusters opgenomen voor twee vragenlijsten rondom astma: ACQ (Asthma Control Questionnaire) en C-ACT (Childhood Asthma Control Test). Er is een fout hersteld in het cluster Diabetes jaarcontrole: anamnese.

Versie 9, maart 2014

Er zijn nieuwe clusters opgenomen voor depressie, angststoornis en problematisch alcoholgebruik. De clusters voor indicatoren zijn aangepast n.a.v. nieuwe versies van de indicatorensets. Voor clusters rondom ouderenzorg is A49 als ICPC-code toegevoegd. Bij diabetes zijn n.a.v. de nieuwe standaard bepalingen voor gebitscontrole en streefwaarde HbA1c toegevoegd. Bij astma is de bepaling voor exacerbatie toegevoegd.

Versie 10, april 2015

Er zijn nieuwe clusters opgenomen voor twee vragenlijsten rondom astma: ACQ6 (variant op Asthma Control Questionnaire) en ACT (Asthma Control Test). Ook nieuw zijn clusters voor chronische nierschade (controle bij verminderde nierfunctie), ook in kader van CVRM), ernst van constitutioneel eczeem (TIS) en prostaatklachten (IPSS). Voor de ouder- en kindvariant van de vragenlijst SDQ bij psychische problematiek zijn twee nieuwe clusters opgenomen. De cluster voor indicatoren diabetes en CVRM bij HVZ-patiënten is aangepast n.a.v. nieuwe versie van de indicatorensets. Voor clusters rondom GGZ is de bepaling "inschakelen/verwijzen naar" vervangen door "inschakelen zorg binnen huisartsen GGZ". Bij astma en COPD is de bepaling voor het aantal exacerbaties in het afgelopen jaar toegevoegd. In diverse clusters rondom CVRM en diabetes is de nieuwe bepalingmethode eGFR volgens CKD-EPI toegevoegd. Bij diabetes is de bepaling controle glucosemeter toegevoegd. Tenslotte is bij ouderenzorg de kloktekentest vervangen door de aanbevolen kloktekentest.

Versie 11, december 2015

Voor het vastleggen van gegevens voor de Kindcheck en de 4DKL zijn nieuwe clusters toegevoegd. Er zijn 2 nieuwe clusters gekomen voor atriumfibrilleren. Ook is er een nieuw cluster opgenomen voor huidtesten op inhalatie-allergenen van fabrikant Allergy Therapeutics. N.a.v. de nieuwe standaarden voor astma en COPD zijn de clusters aangepast, met name rondom spirometrie. De LDL-direct is toegevoegd bij clusters rondom diabetes en CVRM. De bepaling eGFR volgens CDK-EPI formule is toegevoegd in alle clusters, waarin deze nog ontbrak als alternatief voor de eGFR volgens MDRD formule. Bij diabetes oogonderzoek zijn enkele aanpassingen rondom de fundoscopia doorgevoerd.

Versie 12, oktober 2016

Er is een nieuw cluster opgenomen voor de gegevens nodig voor de COPD Ziektebelastmeter. Voor diverse glucosebepalingen zijn nieuwe varianten gekomen met de POC-meter. De clusters zijn daarop aangepast en er zijn hiervoor enkele nieuwe clusters bijgekomen. Bij diverse clusters zijn glucosebepalingen met de draagbare meter eruit

gehaald, omdat deze alleen relevant zijn in situaties waar geen bloedonderzoek in het lab nodig is. Bij astma zijn drie nieuwe bepalingen voor de allergietesten in bloed voor kruidpollen toegevoegd.

Versie 13, april 2017

Voor de COPD Ziektelastmeter is een extra cluster opgenomen, namelijk die gegevens die ingevuld worden door de zorgverlener. Ook is er een nieuw cluster voor de nieuwe indicatorenset CVRM bij patiënten met een verhoogd risico (VVR). De clusters zijn aangepast op de nieuwe bepalingen rondom ketenzorg (deelname ketenzorg). De clusters met gegevens voor indicatoren zijn aangepast aan de nieuwe versies van de indicatorensets.

Versie 14, september 2017

Er is een nieuw cluster opgenomen voor gegevens voor indicatoren voor astma bij kinderen en voor het lipidspectrum bepaald met POC-testen.

Versie 15, februari 2020

De clusters rondom CVRM zijn aangepast aan de hand van de nieuwe standaard. Er is een nieuw cluster bijgekomen over Mijn Positieve Gezondheid. De indicatorenset en daarmee het cluster voor CVRM bij patiënten met een mogelijk verhoogd risico is vervallen. Bij de clusters voor ouderenzorg is de ICPC A49 vervangen door de specifieke subcode voor ouderenzorg: A49.01. De clusters voor Diabetes zijn bekeken aan de hand van de nieuwe standaard: de toelichting is daarop aangepast en de bepalingen rondom retinopathie zijn vervangen door de nieuwe varianten. Ook de overige clusters zijn doorgenomen en foutjes in de toelichting zijn hersteld en de eGFR volgens MDRD formule is nu uit alle clusters weggehaald. Cluster voor visus is uitgebreid met bepalingen voor Amslerkaart en gezichtsveld en het cluster voor gehoor met Fletcher-indices.

Wijziging uitdraai

De uitdraai wordt niet meer uitgeleverd, aangezien de online-viewer voor diagnostische bepalingen ook de clusters bevat, en daarmee een inkijsversie biedt op de NHG-Tabel Diagnostische Bepalingen.

Versie 16, februari 2021

Er is een nieuw cluster bij gekomen voor de gegevens voor de indicatoren rondom hartfalen. Verder is de term exacerbatie vervangen door longaanval in de namen en toelichting van de clusters rondom COPD en astma. De clusters rondom astma zijn aangepast aan de hand van de nieuwe versie van de NHG-Standard Astma bij volwassenen. Zo zijn bij de spirometrie nieuwe bepalingen rondom reversibiliteit en variabiliteit opgenomen. Bij ouderenzorg is de vervallen bepaling rondom de CIZ-indicatie weggehaald.